

Γυναίκες στη διοίκηση επιχειρήσεων*

Της Αθηνάς Πετράκη-Κώττη**

Παρά την αύξηση της συμμετοχής τους στην οικονομική ζωή, οι γυναίκες στη χώρα μας εξακολουθούν να μετέχουν ελάχιστα στο management των επιχειρήσεων, ένα τομέα στον οποίο θα μπορούσαν να έχουν σημαντική συμβολή. Πέρα από τους λόγους που έχουν σχέση με την ισότητα των ευκαιριών, η αξιοποίηση των γυναικών στον τομέα αυτό κρίνεται απολύτως απαραίτητη σήμερα, γιατί, για να προχωρήσουν με επιτυχία οι επιχειρήσεις σε ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπως είναι αυτό που χαρακτηρίζει την εποχή μας, απαιτείται να αξιοποιήσουν όλους τους ανθρώπινους πόρους που υπάρχουν, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Επειδή, αναφορικά με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας μας, δημοσιοποιούνται συνήθως μόνο τα γεγονότα που έχουν αρνητικές πλευρές, είναι χρήσιμο να γίνουν γνωστές και ορισμένες θετικές ενέργειες και καινοτομικές πρωτοβουλίες τους που έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, όπως είναι το πιο πάνω, και αποτελούν δείγματα μιας νέας φιλοσοφίας που αναπτύσσεται σ' αυτά.

Παράδειγμα αποτελεί μια πρόσφατη πρωτοβουλία στα πλαίσια του Κέντρου Έρευνας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία στηρίχτηκε στη συνεργασία του φορέα αυτού με επιχειρήσεις και είχε στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες, αλλά συγχρόνως και την αύξηση της παραγωγικότητας στην οικονομία με τη διεύρυνση της δεξαμενής των ατόμων από την οποία μπορούν οι επιχειρήσεις να αντλήσουν στελέχη με σύγχρονη κατάρτιση. Την ευθύνη για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεση του σχετικού προγράμματος είχε η υπογράφοσα.

Για να προωθηθεί η συμμετοχή των γυναικών στο management των επιχειρήσεων και να γίνει έτσι αξιοποίηση στον τομέα αυτό πολύτιμων ανθρώπινων πόρων που σήμερα μένουν ανεκμετάλλετοι, οργανώθηκε στο Κέντρο Έρευνας, στα πλαίσια του Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης N.O.W. (New Opportunities for Women) και με τη συνεργασία του αγγλικού πανεπιστημίου Thames Valley University και την οικονομική ενίσχυση του ΟΑΕΔ, ένα καινοτομικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για 20 άνεργες γυναίκες, πτυχιούχους διαφόρων σχολών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Το πρόγραμμα αυτό περιλάμβανε κατάρτιση σε σύγχρονες μεθόδους management, marketing, χρηματοοικονομικής ανάλυσης και λογιστικής, καθώς και σε χρήση σύγχρονων πακέτων Η/Υ. Είχε διάρκεια έξι περίπου μηνών με καθημερινή πολύωρη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων και επικεντρώθηκε στην παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης, με το συνδυασμό των θεωρητικών γνώσεων με την πράξη και τη σύμπραξη του εκπαιδευτικού φορέα με επιχειρήσεις.

Ένα σημαντικό καινοτομικό στοιχείο του πιο πάνω προγράμματος ήταν η στήριξη της παρεχόμενης εκπαίδευσης στη συμβολή όχι μόνο των πανεπιστημιακών δασκάλων αλλά και πολλών στελεχών επιχειρήσεων που μετέφεραν στην αί-

θουσα διδασκαλίας εμπειρίες από την πράξη και έδωσαν έτσι μια πρόσθετη διάσταση στο πρόγραμμα. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μια σειρά από επισκέψεις σε επιχειρήσεις, όπου γίνονταν παρουσιάσεις στελεχών και συζητήσεις πάνω σε θέματα εφαρμογής στην πράξη των αρχών του management, του marketing κ.λπ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το ενδιαφέρον και από την πλευρά των στελεχών των επιχειρήσεων και από την πλευρά των εκπαιδευόμενων ήταν τόσο μεγάλο, που η διάρκεια των επισκέψεων αυτών παρατάθηκε για πολλές ώρες.

Για τη συμπλήρωση των πιο πάνω και τη διεύρυνση των εμπειριών των ατόμων που συμμετείχαν, πραγματοποιήθηκε, με τη συνεργασία αρκετών μεγάλων επιχειρήσεων, και ένα πρόγραμμα φιλοξενίας των εκπαιδευόμενων στις επιχειρήσεις για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, για να παρακολουθήσουν τη λειτουργία τους από κοντά και να ετοιμάσουν μια σχετική εργασία.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ιδιαίτερα το γεγονός ότι τα στελέχη των επιχειρήσεων που συνεργάστηκαν με το Κέντρο Έρευνας διέθεσαν ανιδιοτελώς αρκετό χρόνο, για να πραγματοποιηθούν οι πιο πάνω πλευρές του προγράμματος. Οι παρουσιάσεις από διευθυντές και άλλα υψηλόβαθμα στελέχη και οι συζητήσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στις επιχειρήσεις καθώς και η φιλοξενία των εκπαιδευόμενων σ' αυτές συνεπαγόταν διάθεση πολύτιμου για τις επιχειρήσεις χρόνου.

Η προθυμία των επιχειρήσεων να διαθέσουν τις εγκαταστάσεις και τα στελέχη τους, για να βοηθήσουν ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα στο έργο του, δείχνει προηγμένη κοινωνική συνείδηση και σύγχρονη επιχειρηματική νοοτροπία, φαινόμενα που αποτελούν ιδιαίτερα ευοίωνα σημεία και δημιουργούν πολλές ελπίδες και αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας μας. Πριν από μερικά χρόνια λίγες επιχειρήσεις θα έδειχναν μια τέτοια προθυμία, όπως επίσης θα ήταν δύσκολο να αναπτυχθούν στα πλαίσια των πανεπιστημίων τέτοιου είδους πρωτοβουλίες. Δε χωράει αμφιβολία ότι υπάρχει αλλαγή νοοτροπίας τόσο από την πλευρά των επιχειρήσεων, όσο και από την πλευρά των πανεπιστημίων, και η αλλαγή αυτή είναι σημαντική και θα πρέπει να χαιρετιστεί από την ελληνική κοινωνία και να ενθαρρυνθεί.

Τελειώνοντας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιτυχής ολοκλήρωση της πρωτοβουλίας αυτής, προϋποθέτει και μια τελευταία φάση, που είναι η ένταξη των γυναικών που εκπαιδεύτηκαν στις κατάλληλες θέσεις. Στο Κέντρο Έρευνας υπάρχουν τα σχετικά βιογραφικά σημειώματα και είναι στη διάθεση όσων επιχειρήσεων ενδιαφέρονται να εξετάσουν την περίπτωση αξιοποίησης των ατόμων αυτών (Τηλ.: 8622432, Fax: 8676265).

* Το άρθρο αναδημοσιεύεται από τον Οικονομικό Ταχυδρόμο.

** Καθηγήτρια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.